

Συγγένεια ἐξ Ἀγχιστείας καὶ Κωλύματα Γάμου

*Δύο δεύτεροι Ἐξάδελφοι
ἐπιτρέπεται νὰ ἔλθουν
εἰς γάμου κοινωνίαν μὲ δύο Ἀδελφάς;*

A. Τὸ πρόβλημα

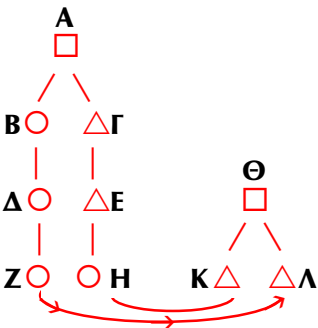
1. Ὁ Z καὶ ὁ H εἶναι δεύτεροι ἐξάδελφοι (δισεξάδελφοι).
Ἡ K καὶ ἡ A εἶναι ἀδελφαί.
Ὁ H ἔχει ἔλθει εἰς γάμου κοινωνίαν μὲ τὴν K.
2. Ἐρώτημα: Ὁ Z δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς γάμου κοινωνίαν μὲ τὴν A;
■ Δηλαδή: Ὁ δισεξάδελφος-Z ἐπιτρέπεται νὰ νυμφευθῇ τὴν γυναικα-
δέλφην/κουινιάδαν-A τοῦ δισεξαδέλφου αὐτοῦ-H;

B. Σύμβολα

1. Πρὸς προσδιορισμὸν τῆς συγγενειακῆς σχέσεως γίνεται χρῆσις τῶν ἑξῆς Συμβόλων:

- α. □ = Γενάρχη.
- β. ○ = Ἄνῆρ.
- γ. △ = Γυνή.
- δ. | = Γέννησις/Καταγωγὴ.
- ε. ○△ = Ἐνωσις διὰ Γάμου Ἄνδρὸς καὶ Γυνακός.

2. Παράδειγμα χρήσεως τῶν Συμβόλων.

- α. Ὁ A εἶναι κοινὸς Γενάρχη τῶν B καὶ Γ.
- β. Οἱ B καὶ Γ εἶναι ἀδελφοί.
- γ. Ὁ Δ εἶναι υἱὸς τοῦ B, ἐγγονὸς τοῦ A, ἀνεψιὸς τῆς Γ, πρῶτος ἐξάδελφος τῆς E, πατὴρ τοῦ Z καὶ μικρὸς θεῖος τοῦ H.
- δ. Οἱ Z καὶ H εἶναι δεύτεροι ἐξάδελφοι, ἐπειδὴ οἱ γονεῖς αὐτῶν Δ καὶ E εἶναι πρῶτοι ἐξάδελφοι.
- ε. Ὁ Θ εἶναι κοινὸς Γενάρχη τῶν K καὶ Λ (K καὶ Λ = ἀδελφαί).
- ς. Ὁ H νυμφεύεται τὴν K.

- Ἐρώτημα: Ὁ Z δύναται νὰ νυμφευθῇ τὴν A;

Γ. Βαθμὸς Συγγενείας

1. Δύο εἶναι αἱ γενικαὶ κατηγορίαι συγγενείας:

α. Ἡ *κατὰ φύσιν* : ἡ ἐξ αἵματος.

β. Ἡ *κατὰ θέσιν* : 1) ἡ ἐξ ἀγχιστείας· 2) ἡ ἐκ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος· 3) ἡ ἐξ υἰοθεσίας.

2. Πρὸς προσδιορισμὸν τῶν **Βαθμῶν Συγγενείας** δύο προσώπων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων: ἐκάστη γέννησις εἶναι ἓνας **Βαθμὸς Συγγενείας**.

«Ἐκάστη γέννησις ἓνα βαθμὸν ἀποτελεῖ».

(Δημητρίου Χωματηνοῦ Ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας, ΡΠΣΚ, τ. Ε', σελ. 422).

3. Ὁ ἀριθμὸς τῶν **Γραμμῶν=Γεννήσεων** δηλώνει τὸν **Βαθμὸν Συγγενείας** μεταξύ τῶν συγγενῶν (**Βασικὸν Ἀξίωμα-Α'**)*.

«Ὡστε ὁποῖος θέλει νὰ εὐρίσκη τοὺς Βαθμούς, δύο πράγματα πρέπει νὰ στοχάζεται. Πρῶτον νὰ εὐρίσκη τὴν ρίζαν καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους. Καὶ Δεύτερον νὰ μετρᾷ τὰς γεννήσεις, καὶ ὅσαι εἶναι αὐταί, τόσαι εἶναι καὶ οἱ Βαθμοί».

(Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Ἱ. Πηδάλιον, σελ. 740, ὑπόσημ. 2).

4. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ **Βαθμοῦ Συγγενείας** μεταξύ δύο προσώπων γίνεται, ἀναχωροῦντες ἐξ ἐκάστου προσώπου καὶ ἀριθμοῦντες τὰς **Γραμμάς=Γεννήσεις** ἀνιόντως μέχρι τοῦ κοινοῦ Γενάρχου.

5. Παράδειγμα ἐπὶ τοῦ προηγουμένου Σχήματος (§ Β 2).

■ Οἱ ἀδελφοὶ **Β** καὶ **Γ** εἶναι **Δευτέρου Βαθμοῦ Συγγενείας** (Δύο Γραμμαὶ = Γεννήσεις).

■ Οἱ πρῶτοι ἐξάδελφοι **Δ** καὶ **Ε** εἶναι **Τετάρτου Βαθμοῦ Συγγενείας** (Τέσσαρες Γραμμαὶ = Γεννήσεις).

■ Οἱ δεῦτεροι ἐξάδελφοι **Ζ** καὶ **Η** εἶναι **Ἑκτου Βαθμοῦ Συγγενείας** (Ἑξ Γραμμαὶ = Γεννήσεις).

Δ. Εἰδικαὶ Ἀρχαὶ

1. Ὄταν δύο οἰκογένειαι συνδέωνται δι' ἑνὸς μόνου Γάμου προκύπτει ἡ λεγομένη **ἀγχιστεία ἐκ διγενείας**.

«Καὶ ἔστιν ἀγχιστεία μὲν, ἡ ἐξ ἐπιγαμβρίας συγγένεια· ἀγχιστεία δ' ἔστιν οἰκειότης προσώπων ἐκ γάμου ἡμῖν συνημμένων συγγενείας ἐκτός».

(Ματθαίου Βλαστάρεως, ΡΠΣΚ, τ. ζ' σελ. 126).

2. Διὰ τοῦ Γάμου ἐπέρχεται ἐνότης ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς εἰς ἓνα πρόσωπον.

«Ἔσονται δὲ οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν».

(Γενέσ. β' 24· Ματθ. ιθ' 5-6· Μάρκ. ι' 7-8).

«Τὴν γὰρ ἀνδρὸς μετὰ γυναικὸς συνάφειαν εἰς Βαθμὸν οὐκ εἰσάγομεν, ἀλλ' ἐν μὲν εἶναι ταύτην λογιζόμεθα, ὅτε καθ' ἑαυτὴν ὁρᾶται».

(Ματθαίου Βλαστάρεως, ΡΠΣΚ, τ. ζ' σελ. 134).

3. Ἀδελφοὶ ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι, ὅσοι καὶ ἂν εἶναι, μεταξὺ αὐτῶν εἶναι **Δευτέρου Βαθμοῦ** συγγενεῖς ἐξ αἵματος.

«Ἀδελφοὶ δέ, πρὸς ἀλλήλους τὸν δεύτερον πληροῦσι Βαθμὸν, κἂν ἐπέκεινα ὡς τῶν δέκα».

(Ματθαίου Βλαστάρεως, ΡΠΣΚ, τ. ζ' σελ. 126).

4. Οἱ ἐξ αἵματος συγγενεῖς τοῦ ἀνδρὸς καθίστανται συγγενεῖς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ (καὶ ἀντιθέτως) εἰς τὸν αὐτὸν **Βαθμὸν**, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἐξ αἵματος συγγενεῖς πρὸς αὐτὸν (**Βασικὸν Ἀξίωμα-Β'**)*.

5. Εἰδικῶς εἰς τὴν ἀγχιστεῖαν ἐκ διγενείας, προκειμένου νὰ ὑπολογισθοῦν οἱ **Βαθμοὶ Συγγενείας**, ἐκτὸς τῶν **Βασικῶν Ἀξιωματῶν-Α'* καὶ Β'***, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καὶ δύο **Εἰδικαὶ Ἀρχαί***.

α. Ὁ δισεξάδελφος **Z** τοῦ γαμβροῦ **H** εἶναι πλέον δισεξάδελφος τῆς **K** καὶ θεωρεῖται **Ἐκτου Βαθμοῦ Συγγενείας** πρὸς αὐτήν, ὅπως καὶ πρὸς τὸν δισεξάδελφον αὐτοῦ.

β. Ἐπειδὴ ὁμως ὁ δισεξάδελφος **Z** μετὰ τὴν **K** λογίζονται δισεξάδελφοι (**ζ' Βαθμοῦ**), δὲν ἔπεται ὅτι ὁ **Z** εἶναι δισεξάδελφος καὶ μετὰ τὴν **A**, ἀδελφὴν τῆς **K**, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπίσης **ζ' Βαθμοῦ**, ἀλλὰ εἶναι **Ὀγδόου Βαθμοῦ Συγγενείας**.

(βλ. Ὁσ. Νικοδήμου, Ἱ. Πηδάλιον, σελ. 743, ὑποσημ. 1).

Ε. Κωλύματα Γάμου ἐξ ἀγχιστείας

1. Εἰς τὴν ἐκ πλαγίου Γραμμὴν τῆς ἀγχιστείας κωλύεται ὁ Γάμος:

α. Μέχρι καὶ τοῦ **Πέμπτου Βαθμοῦ**.

«Μέχρι καὶ τοῦ πέμπτου βαθμοῦ, πάντη τὸ ἐξ ἀγχιστείας κεκώλυται».

(Ματθαίου Βλαστάρεως, ΡΠΚΣ, τ. ζ', σελ. 130).

β. Εἰς τὸν **Ἐκτον Βαθμὸν** ἐπιτρέπεται ὁ Γάμος, ἐὰν μὴ ἐπέρχηται **σύγχυσις τῶν ὀνομάτων**.

(βλ. Ματθαίου Βλαστάρεως, ΡΠΣΚ, τ. ζ', σελ. 130-131).

■ **Σύγχυσις γενῶν καὶ ὀνομάτων** ἔχομεν, ὅταν τὸ αὐτὸ πρόσωπον

καταντήση νὰ ἔχη δύο συγγενικὰς ιδιότητας λόγῳ ἑνὸς Γάμου.

(Βλ. 'Ι. Κανόνα ΠΖ' τοῦ Μ. Βασιλείου).

γ. Καὶ εἰς τὸν **Ἑβδομον Βαθμὸν** τῆς ἀγχιστείας ὁ Γάμος κωλύεται, ἔαν ὑπάρχη κίνδυνος **συγχύσεως ὀνομάτων**.

(Βλ. **Ματθαίου Βλαστάρεως**, ΡΠΣΚ, τ. **Ζ'**, σελ. 131-132).

Ζ. Συμπέρασμα τελικὸν

1. Ὁ **Ζ** εἶναι **Ὀγδῶου Βαθμοῦ Συγγενείας** μετὰ τὴν **Λ**, γυναικαδέλφην τοῦ δισεξαδέλφου **Η**, ὡς ἐξῆς:

→ Οἱ **Ζ** καὶ **Η** εἶναι **Ἑκτου Βαθμοῦ** (ὡς δισεξάδελφοι: Ἐξ Γραμμαὶ=Γεννήσεις)

→ Αἱ **Κ** καὶ **Λ** εἶναι **Δευτέρου Βαθμοῦ** (ὡς ἀδελφαί: Δύο Γραμμαὶ=Γεννήσεις)

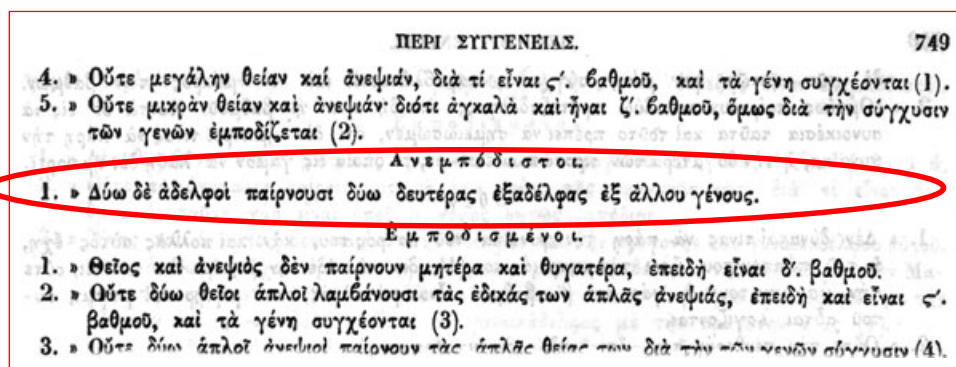
→ **Σύνολον Γραμμῶν=Γεννήσεων** : Ὀκτώ.

2. Ἐφ' ὅσον κώλυμα ὑφίσταται εἰς τοὺς Γάμους τῆς ἀγχιστείας ἀπὸ **Πέμπτου** ἕως **Ἑβδόμου Βαθμοῦ**, ἔπεται ὅτι εἰς τὸν **Ὀγδοὸν Βαθμὸν οὐδὲν ἀπολύτως κώλυμα ὑφίσταται**.

3. Γνώμη Ὀσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου.

*«Δύω δὲ ἀδελφοὶ [ἦ: δύο ἀδελφαί: **Κ** καὶ **Λ**] παίρνουσι δύο δευτέρας εξαδέλφας [ἦ: δύο δευτέρους εξαδέλφους: **Ζ** καὶ **Η**] ἐξ ἄλλου γένους».*

(1. Πηδάλιον, σελ. 749/«*Ἀνεμπόδιστοι*», § 1). ↗

Ρ Π Σ Κ : Γ. Ράλλη-Μ. Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν Θεῖων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, τόμοι Α'-Ζ', Ἀθήναι 1852-1859.

